

Monumentnummer*: 516654

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82687/197

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Tamboerijn	1 D	D		4876 BS	Etten-Leur		
Tamboerijn	1 E	E		4876 BS	Etten-Leur		
Bisschopsmolenstraat	162			4876 AS	Etten-Leur		
Bisschopsmolenstraat	162 A	A		4876 AS	Etten-Leur		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Etten-Leur	L				13085		

Omschrijving**

Inleiding.

De tweelaagse voorbouw van 't Withof uit 1834-'64 heeft een U-vormige plattegrond rondom het St. Antoniusplein en het al eerder beschreven Huize Adama (onderdeel I). De schilddaken zijn belegd met grijze Romaanse en oud-Hollandse pannen. De voorbouw met daarin de risalerende hoofdingang en topgevel aan de straat, is een ontwerp van architect Soffers uit 1864 en 1885 kwam tot stand onder de vierde algemeen overste Mère Dominique van Dijk. Boven de poort ligt de zogenoemde paarse kapel (vanwege de paarse stoelen). In de oostelijke vleugel bevindt zich het oude rectoraat van het gesticht.

Omschrijving.

De symmetrische voorbouw met hoekpilasters is aan de straatkant tien traveeën breed. De hof (St. Antoniusplein), is vijf bij negen traveeën groot. De ingangspartij is aan de straatzijde risalerend met op de risaliet een gemetselde getrapte topgevel en aan de hofzijde in het dak een gestucte stenen dakkapel met wijzerplaat. De kloosterpoort heeft een geprofileerde hardstenen omlijsting met kielboog

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en kruisbloem. Boven de hoofdingang een zandstenen beeld van Josef met het Kind Jezus. Waaronder het bijbehorende Latijnse chronicum: "Haec Domus floreat sub protectione Sancti Josephi" ("Moge dit huis floreren onder de bescherming van St. Joseph"). Het beeld is in 1864 geschonken door Ettenaren bij het zilveren professiefest van de overste Dominique van Dijk. In de topgevel boven het beeld een uurwerk met klok uit 1870 eveneens geschonken door de Ettenaren bij het vijftigjarig bestaan van de congregatie. Het uurwerk heeft ook aan de kant van het St. Antoniusplein een wijzerplaat. Het opgaande werk van de U-vormige voorbouw bestaat in hoofdzaak uit handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband.

De eerste zes noord-westelijke raamtraveeën in de zijgevel zijn in machinale steen in kettingverband gemetseld. In de voorgevel ovaalvormige gietijzeren muurankers. In de zijgevels gesmede balkankers. Getoogde schuifvensters, die op de begane grond voorzien zijn van een achtentwintigruits verdeling met ijzeren roeden en op de verdieping van een vierentwintigruits verdeling. Op het dak twee hoekschoorstenen met schoorsteenkap en windvaan. De paarse kapel heeft een gestucadoord tongewelf uit de bouwtijd. Op de oosthoek van de voorbouw een nu driezijdig vrijstaande hoogopgaande vierkante toren met schilddak uit 1885, restant van een gesloopte vleugel uit 1885. Bovenop de toren onder andere een smeedijzeren windvaan met het jaartal. Het metselwerk afgewisseld met natuurstenen speklagen is gemetseld in kruisverband van machinale baksteen.

In de eetzaal van het klooster een gietijzeren wenteltrap en balustrade uit 1870 afkomstig van de firma Klep (later Klep en Bruyn en nog later Etna). De trap stond voor 1983 opgesteld in het slotgedeelte van de zusters. In de linkervleugel van de voorbouw het rectoraat van 1850. Het rectoraat heeft een waranda waarvan het dak wordt gedragen door drie geornamenteerde gietijzeren kolommen. Het interieur bevat onder andere geornamenteerde stucplafonds, beglaasde schuifdeuren, zwartmarmeren schoorsteenmantel en een rijke rood beschilderde betimmering. Het St. Antoniusplein heeft een monumentale ovaalvormige aanleg van geschoren buxushaag waartussen bloemperken met lavendel. De bestrating bestaat uit gele handgevormde klinkers (IJsselformaat). In het midden van het plein staat een natuurstenen St. Antoniusbeeld met Kind op sokkel.

Waardering.

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde bewonings- en bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke neogotiek en vanwege de plaats in het werk van de architect P. Soffers. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorpsomgeving. Het is als geheel en als representant van het werk van Soffers zeldzaam.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Opleidingscentrum

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument